Algemene beschouwingen begroting 2027

Bart Vernooij, fractievoorzitter D66 Bloemendaal

Gemeenteraad Bloemendaal, 12 november 2026 · Uitgesproken tekst

Voorzitter, geachte aanwezigen,

Allereerst dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan deze begroting.

Sinds vorig jaar, november 2025, toen ik namens D66 de vorige Algemene Beschouwing uitsprak, is er veel gebeurd. De verkiezingen hebben de politieke verhoudingen nauwelijks veranderd. Toch zien we in deze raadszaal veel nieuwe gezichten. Dat is fijn. Ze zijn van harte welkom.

Na de verkiezingen volgden gesprekken en onderhandelingen over een nieuwe coalitie. Omdat de inhoudelijke verschillen tussen de fracties in Bloemendaal beperkt zijn, had D66 graag gezien dat er een zo breed mogelijke coalitie was gevormd. Ook een raadsakkoord was voor ons bespreekbaar geweest. Waar de inhoudelijke verschillen klein zijn, bleken de verschillen in opvatting over bestuursstijl en samenwerking een stuk groter. Daardoor is de coalitie minder breed dan wij hadden gehoopt.

Dat neemt niet weg dat we blij zijn met het resultaat dat aan de onderhandelingstafel is bereikt. Over de inhoud van het coalitieakkoord zijn we positief en hebben wij vertrouwen in het college.

Op deze plaats wil ik in het bijzonder onze wethouder Rob Scholte kort noemen die vandaag heeft aangekondigd te zullen vertrekken. Ik denk dat ik namens meer dan onze eigen fractie spreek, wanneer ik zeg dat wethouder Scholte een bijzonder positieve rol heeft gespeeld de afgelopen periode. Dit geldt zowel inhoudelijk als in het politieke debat. Hulde. Daarnaast hopen wij natuurlijk ook mevrouw Lena Olivier spoedig van harte welkom te heten in het midden van het college. Wij hebben er alle vertrouwen in.

Alles bij elkaar hebben we er dus ook vertrouwen in dat het gemeentebestuur de komende jaren voortvarend aan de slag gaat. Daarbij hoort oog voor onze inwoners, maar ook voor onze verantwoordelijkheid buiten de gemeentegrenzen.

Een duidelijk voorbeeld daarvan is de opvang van vluchtelingen. Bloemendaal doet dat al jarenlang. Eerst vooral in de kernen Bloemendaal en Overveen; inmiddels draagt ook Aerdenhout daaraan bij. Vanaf volgend jaar komt daar de opvang in de Tiltenberg in Vogelenzang bij. En in Bennebroek wonen al jaren Oekraïense ontheemden. Zo dragen alle vijf kernen bij, waar D66 blij mee is. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor goede én veilige opvang. Dat vraagt om een goede samenwerking met het COA, maar minstens zo belangrijk is de betrokkenheid van omwonenden.

Onze bijzondere dank gaat uit naar de vele vrijwilligers die zich met hart en ziel inzetten voor mensen die door oorlog en geweld hun thuis moesten verlaten.

Een ander groot maatschappelijk vraagstuk dat niet ophoudt bij de grenzen van onze gemeente, is de woningnood. Het is voor grote groepen mensen bijzonder moeilijk om een goede en betaalbare woning te vinden. Daarom zijn we blij dat het coalitieakkoord concrete plannen bevat: ongeveer 500 woningen

uiterlijk in 2030, waarvan ongeveer 30 procent sociaal. Met Blekersveld heeft deze raad vorige maand een belangrijke stap gezet. Wat D66 betreft mag het totaal nog hoger uitvallen.

Dat vraagt wel om creativiteit en de bereidheid om vaste gewoonten ter discussie te stellen. Ik denk bijvoorbeeld aan een actiever grondbeleid. Het coalitieakkoord vraagt uiterlijk in 2027 om een nieuwe Nota Grondbeleid, inclusief gerichte grondaankopen voor woningbouw. Actief betekent voor ons niet speculeren, maar kansen tijdig herkennen en voorwaarden stellen als we eigen grond verkopen, zoals bij Blekersveld. Het hoeft daarbij niet altijd om grote projecten te gaan. Ook een bescheiden bouwlocatie kan verschil maken. In Bloemendaal zullen we die mogelijkheden moeten benutten, juist omdat de ruimte beperkt is.

Ook de brede steun voor de omvangrijke investeringen in de huisvesting van onze scholen stemt ons positief. De kredieten werden vorige maand met 14 tegen 3 stemmen aangenomen. Die investeringen zijn noodzakelijk. We hebben de vernieuwing van schoolgebouwen in het verleden te vaak voor ons uitgeschoven. Daardoor staan we nu voor een grote opgave. Het IHP vraagt over de komende zestien jaar bijna 125 miljoen euro. Die uitgaven leggen een zwaar beslag op onze financiële middelen en zullen ons dwingen moeilijke keuzes te maken – net als vorig jaar. Tegelijkertijd hopen we dat we in deze raad op brede steun voor dit belangrijke project kunnen blijven rekenen.

Bloemendaal staat er nu nog financieel goed voor, mede dankzij het gezonde financiële beleid van de afgelopen jaren. Dat geeft ons de ruimte om onze verplichtingen tegenover de scholen zorgvuldig na te komen. Maar het schept ook een verantwoordelijkheid: we moeten ervoor zorgen dat we de gemeente financieel gezond overdragen aan degenen die na ons komen. Onze financiële ruimte is wel begrensd: de solvabiliteit zakt naar ruim 36 procent in 2030, onder onze eigen norm van 50 procent. Daarover wil D66 bij de Kadernota 2028 een bewust besluit van de raad.

Een andere grote financiële opgave betreft het onderhoud van onze wegen en de verdere invoering van een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur. Dat maakt onze straten veiliger, in het bijzonder voor fietsers, en vermindert bovendien de geluidsoverlast voor bewoners langs deze wegen. Het gaat om de inrichting van de weg, niet om borden alleen. Wat D66 betreft bekijken we op termijn of nog meer wegen voor deze aanpak in aanmerking komen, als de financiën dat toelaten.

Op het gebied van verkeer en vervoer willen wij meer vaart. Het stimuleren van het openbaar vervoer en het verbeteren van onze fietspaden zijn vrijwel de enige realistische manieren om de verkeersdrukte terug te dringen. Wij zoeken partners in deze raad voor concrete stappen, zoals goede doorfietsroutes binnen onze gemeente.

Dan de begroting. Dit jaar hebben we bewust gekozen voor rust. Omdat er een nieuwe raad is aangetreden, hebben we ervoor gekozen om nu nog niet te bezuinigen en de OZB niet meer te laten stijgen dan de inflatie. Om de begroting voor 2027 sluitend te krijgen, dekken we het feitelijke tekort door een beroep te doen op de reserves. Maar we weten ook dat dit geen oplossing is die we jaar na jaar kunnen herhalen.

Reserves zijn immers geen structurele inkomstenbron. Een reserve is als de overwaarde van je huis: je bent er rijker door, maar uitgeven kan alleen als je ervoor leent. En lenen wordt de komende jaren sowieso onvermijdelijk. Dat zien we terug in de kapitaallasten: de rente en aflossingen lopen verder op. Om die lasten beheersbaar te houden, zullen we maatregelen moeten nemen. Het coalitieakkoord noemt bezuinigen en, als het nodig is, de OZB, voor hooguit de helft van de opgave.

Maar D66 wil eerst kijken naar wat we zelf in de hand hebben. Drie afspraken uit het akkoord verdienen nu voorrang.

Ten eerste ons vastgoed. Het college gaf onlangs aan dat de gemeente aan eigen grond en vastgoed ‘best wat heeft laten liggen’. Dat herkennen wij. Om die kansen te benutten, is eerst inzicht nodig: wat bezitten we, wat levert het op en wat kost het? Wij zien uit naar het toegezegde vastgoedkader, ruim vóór de Kadernota 2028.

Ten tweede subsidies. Het akkoord vraagt om meer alertheid op provinciale en rijkssubsidies, ook voor onze schoolgebouwen. Elke euro die we zo binnenhalen, hoeven we niet te lenen of te bezuinigen.

Ten derde slagkracht. Het akkoord vraagt om een ambtelijke organisatie die slimmer en minder versnipperd werkt, bijvoorbeeld door samen te werken met buurgemeenten en beter in te kopen. En om een begroting die laat zien wat we per hoofddoel bereiken, zoals ook de auditcommissie adviseert. D66 denkt daar vanaf januari actief over mee.

Ik wil afsluiten met een oproep aan alle raadsleden. Laten we samen werk maken van de verbetering van de bestuurscultuur in deze raad. Een ruime meerderheid ziet dat de raad, het college en de ambtelijke organisatie nog duidelijker moeten weten wat zij van elkaar mogen verwachten.

Alle fracties, dus niet alleen de coalitiepartijen, moeten tijdig en volledig worden geïnformeerd. Alleen dan kan de raad zijn verantwoordelijkheid voor sturing en controle goed waarmaken. En alleen dan weten inwoners beter waar de gemeente mee bezig is en wat er met hun inbreng gebeurt.

Daar hoort ook bij hoe we met elkaar omgaan: in deze zaal, op sociale media en richting ambtenaren, inwoners en insprekers. De gedragscode geldt voor ons allemaal, ook op sociale media.

Het doel is een gelijk speelveld, waartoe alle fracties, het college en de ambtelijke organisatie vanaf het begin toegang hebben. Daarvoor moeten we samen heldere werkafspraken maken. Die willen we vastleggen in een gedocumenteerde besturingsfilosofie, hoofddoel 1 van het coalitieakkoord.

Wij zijn blij dat de uitwerking van dit initiatief inmiddels is gestart. D66 wil daar actief aan bijdragen. Want een open en voorspelbare bestuurscultuur is geen doel op zich: zij is nodig om Bloemendaal goed bestuurbaar te houden en het bestuur verder te verbeteren.

Ik dank u voor uw aandacht.